

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 24 października 2018 r.

Druk nr 986

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie,
wnosimy projekt uchwały

w 100. rocznicę śmierci Andrzeja Małkowskiego.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały
upoważniamy senatora Kazimierza Wiatra.

(-) Małgorzata Kopiczko

(-) Jarosław Rusiecki

(-) Krzysztof Słoń

(-) Aleksander Szwed

(-) Kazimierz Wiatr

(-) Jan Żaryn

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 100. rocznicę śmierci Andrzeja Małkowskiego

W dniu 16 stycznia 2019 roku mija 100. rocznica śmierci Andrzeja Małkowskiego i 40. rocznica śmierci Olgi Drahonowskiej-Małkowskiej – wybitnych twórców polskiego harcerstwa.

Andrzej Małkowski jest legendarnym twórcą harcerstwa, które powstało z połączenia założeń skautingu i polskich idei niepodległościowych. W 1909 roku Andrzej Małkowski otrzymał zadanie przetłumaczenia podręcznika skautowego napisanego przez Roberta Baden Powella „Scouting for Boys”. Jednocześnie Andrzej Małkowski położył podwaliny istotnego wzbogacenia Skautingu – Służba Bogu, Polsce i bliźnim stała się jego najważniejszą osią ideową harcerstwa.

W maju 1911 roku powstają pierwsze drużyny harcercskie. Andrzej Małkowski wchodzi w skład pierwszej Komendy Skautowej. Od jesieni tego roku Małkowski wydaje „Skauta”, zyskującego niezwykłą poczytność. Inicjuje powstanie wielu drużyn i środowisk harcercskich. W 1913 roku organizuje wyjazd polskiej grupy na III Wszeczbrytyjski Zlot Skautowy do Birmingham, gdzie otrzymuje od Baden Powella medal „Za Zasługi”. Tego samego roku bierze ślub z Olgą Drahonowską i przenosi się do Zakopanego. Tworzy tam silny ośrodek harcercski.

Po wybuchu I wojny światowej wstępuje na krótko do Legionów Polskich. Po próbie utworzenia Rzeczypospolitej Podhalańskiej opuszcza Zakopane i udaje się do Anglii, a potem do Stanów Zjednoczonych. Tam zakłada drużyny skautowe wśród Polonii. W grudniu 1916 roku wstępuje do wojska w Kanadzie. W listopadzie 1918 przeniesiony do armii generała Józefa Hallera. Wysłany w misji wojskowej do polskich oddziałów w Odessie do generała Lucjana Żeligowskiego zginął w nocy z 15 na 16 stycznia 1919 roku. Statek „Chaouia”, którym płynął, wpadł na minę i zatonął w pobliżu Cieśniny Messyńskiej.

Olga Drahonowska była drużynową III Lwowskiej Drużyny Skautek im. Emilii Plater, jednej z trzech pierwszych drużyn powstałych w maju 1911 roku. Po wojennych podróżach

do Kanady, Francji, Szwajcarii i Anglii wróciła do Polski wraz z synem Lutykiem w 1921 roku. W Polsce oddała się działalności harcerskiej.

W 1924 roku była komendantką Złotu harcerek w Świdrze pod Warszawą, a następnie polskiej delegacji na III światową konferencję skautek w Anglii. W 1925 założyła Szkołę Pracy Instruktorskiej i Pracy Harcerskiej w Sromowcach Wyżnych. W 1927 jako jedna z niewielu otrzymuje godność Harcmistrzyni Rzeczypospolitej. W 1932 prowadziła VII Światową Konferencję Skautek na Buczu w Górkach Wielkich i tam została jednomyślnie wybrana do Komitetu Światowego Skautek. Została także skautową delegatką w Komitecie Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą w Lidze Narodów.

Na początku II wojny światowej opuszcza Polskę i udaje się do Wielkiej Brytanii. Tam zakłada Dom Dziecka Polskiego. W 1942 powołana do władz ZHP - zostaje przewodniczącą Komitetu Naczelnego ZHP na czas wojny. W 1961 roku wraca do Polski i osiada na stałe w Zakopanem. Zmarła 16 stycznia 1979 roku.

W czasach PRL postaci Andrzeja i Olgi Małkowskich były zakazane i wykreślone z przestrzeni publicznej. Zakazywano wszelkich upamiętnień i nadawania Ich imion drużynom. Radością było przemycenie powstania każdej tablicy pamiątkowej lub druk ulotki czy broszurki. W 1968 roku kardynał Karol Wojtyła odprawił uroczystą mszę świętą w kościele świętej Anny w Krakowie w rocznicę śmierci Andrzeja Małkowskiego i ta tradycja trwa do dziś. Olga w zapomnieniu żyła w Zakopanem po powrocie do Polski, a kiedy zmarła nie pozwolono na pogrzeb na cmentarzu zasłużonych w Zakopanem. Dopiero w roku 1980 po powstaniu Solidarności powstają Kręgi Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego. We wrześniu 1981 przeniesiono Olgę do głównej alei Nowego Cmentarza w Zakopanem i zezwolono na wzniesienie pomnika. Stan wojenny zdelegalizował Kręgi Małkowskiego. Pozostała harcerska konspiracja, nawiązująca do wysiłków niepodległościowych Andrzeja i Olgi. Nadanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Orderów Orła Białego Andrzejowi i Oldze Małkowskim przywraca w pełni Ich wspaniałe postaci dla młodego pokolenia i całego społeczeństwa.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie uczcić pamięć Andrzeja i Olgi Małkowskich, dwojga wybitnych twórców polskiego harcerstwa. Senat czyni to pełen uznania dla działalności polskiego harcerstwa, dla jego wartości wychowawczych, które od ponad stu lat kształtują osobowości i postawy kolejnych pokoleń polskiej młodzieży w duchu służby

i braterstwa. Harcerki i harcerze w najtrudniejszych chwilach historii naszej Ojczyzny wielokrotnie zdali egzamin z patriotyzmu i postaw obywatelskich.

Chcemy, aby kolejne pokolenia polskich harcerek i harcerzy kontynuowały dzieło założycieli harcerstwa w duchu Służby Bogu, Polsce i bliźnim, a cała młodzież kierowała się patriotyzmem i służbą drugiemu człowiekowi. Zadanie to jest wciąż bardzo aktualne i wciąż bardzo trudne. Pomocą w wyzwaniu pozytywnych emocji i energii dla podejmowania wyzwań są nasi wspaniali poprzednicy – bezinteresowni, pracowici, oddani potrzebującym i Narodowi, nowocześni i wierni najwyższym wartościom.

Mamy nadzieję, że przez wiele kolejnych lat harcerstwo będzie ważnym wyznacznikiem dla młodych w podejmowaniu życiowych decyzji, wyzwaniem i polem służby dla naszego Narodu i Państwa.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".